პროლეტარიანებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 272 (20818) — ქვირა, 27 ნოემბერი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

ევროპის ქვეყნების, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და კანადის პარლამენტთა თავმჯდომარეების კონფერენციის „თანამშრომლობა მომავალი ევროპისათვის“ — მოწოდებებს

ესოდენ მნიშვნელოვანი ფორუმი დასახმარს აძლევს ქვეყნებისა და ხალხების ხვე-ბედის ურთიერთდაკავშირებასა და ურთიერთდამოკიდებულებას, რაც ეხე დამახასიათებელია ჩვენი დროისათვის. ევროპელთა ინტერესების მაჯდგმა ერთთანხმად საუკუნოვან პოლიტიკურ გამოცდილებასთან ერთად შვა კოლექტიური შედეგების შემუშავების, გადაწყვეტების ერთობლივი ძიების მოთხოვნილება.

ამ ნიადაგზე იშვა სწორედ ბელგრადის პროცესიც. ვენის შეხვედრა, რომელიც სადაცაა დამთავრდება, მოწოდებულია ამ პროცესის ყველა მიმართულებით, პოლიტიკური იქნება ეს, სამხედრო, ეკონომიკური, ეკოლოგიური თუ ჰუმანიტარული, გამოიყენოს ყველა მონაწილე ქვეყნის კეთილმეზობლური ურთიერთმოქმედების დადებითი შესაძლებლობანი, როგორც ვგულისხმობ, — „სპერთო ევროპული სახლის“ — იდეის რეალიზაციისათვის, რაც საშუალებას მოგვცემს გავამდიდროთ ხალხების ცხოვრება, უზრუნველყოთ სამხედრო-პოლიტიკური კონფრონტაციისაგან თავისუფალი მომავალი, შევამციროთ შეიარაღების დონე, უფრო სრულად წარმოვაჩინოთ თანამშრომლობის პოტენციალი.

ევროპის ქვეყნების, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და კანადის სახალხო მთავრობათა უმაღლეს ხელმძღვანელებს ვუსურვებ წარმატებას ფორუმის მოწყობასა და მომავალი თანამშრომლობის ნაყოფიერ გაგრძელებაში.

მ. გორბაჩოვი.

მადლობა მოლოცვისათვის

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში მრავალი მოლოცვა და მისალმება გამოუგზავნეს საბჭოთა და უცხოელმა მოქალაქეებმა, შრომითმა კოლექტივებმა, სახელმწიფო და საზოგადოებრივმა ორგანიზაციებმა, სახმოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მეომრებმა, საზღვარგარეთის პარტიებმა, მოძრაობებმა და მთავრობებმა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 71 წლისთავთან დაკავშირებით.

საბჭოთა ადამიანები თავიანთ წერილებში და დეპეშებში აცხადებენ, რომ მხარს უჭერენ სკკპ XXVII ყრილობისა და XIX საკავშირო კონფერენციის კურსს, აღნიშნავენ, რომ ქვეყანაში მიმდინარე გარდაქმნანი ღრმად უკავშირდება ოქტომბრის იდეებს. ამასთანავე ყველაზე ხაზგასმულია შეშფოთება საზოგადოებრივ განვითარებაში არსებული ნეგატიური მოვლენების გამო, აღნიშნულია, რომ საჭიროა დაჩქარებული გარდაქმნების თანმიმდევრული განხორციელება.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო

გადამუშავებელ საწარმოებს — ახალი ტექნიკა

ცხოვრებამ ცხადყო, რომ თანამედროვე ტექნოლოგიის, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ქარაგად გამართული გადამუშავებისა და შენახვის გარეშე სწრაფად ვერ წავიწევთ წინ სასურსათო პროგრამის გადაწყვეტის გზაზე. ამ ამოცანის ათორეულებენ ახლა პრაქტიკულად მთელი მანქანათმშენებელი კომპლექსი, ქვეყნის მრეწველობის თავდაცვითი დარგები. რა გაკეთდა ეკვე სსრ კავშირის მანქანათმშენებლობის სამინისტროებმა, სახაგრომრეწვამ ახალი ტექნოლოგიების დარგში წინ გაჭრის განსახორციელებლად? ამას წარმოიჩენს აგროსამრეწველო კომპლექსის გადამშუშავებელი და კვების დარგებისათვის განკუთვნილი ტექნოლოგიური მოწყობილობის გამოფენა, რომელიც მოეწყო სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე.

25 ნოემბრს ექსპოზიციის გაღების სხდომა ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ს. ლ. ბაკლანოვი, ა. ნ. ტიხონოვი, ნ. ი. რიჟკოვი, ა. ვ. ვლასოვი, გ. ა. რახუბოვსკი და ო. ფ. ბაკლანოვი.

მრავალი ექსპონატის დათვალიერებისა და კონსტრუქტორებთან, სამინისტროებისა და უწყებების ხელმძღვანელებთან საუბრების დროს განიხილეს, თუ როგორ სრულდება უახლესი მანქანებისა და . მოწყობილობის გამოშვების დაკავებანი, რომლებიც დისიხა სსკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებით. აღინიშნა, რომ სამინისტროები და მათი საწარმოები მტკიცედ დაადგნენ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების, სასურსათო კომპლექსის მატერიალური ბაზის გაფართოების გზას. ამ საქმეში ჩაება ბევრი წამყვანი სამეცნიერო-კვლევითი და საკონსტრუქტორო ორგანიზაცია. მიმდინარეობს თანამედროვე, მსოფლიო სტანდარტების დონეზე მანქანებისა და მოწყობილობის, დამზადების, პრეციზიული ტექნოლოგიებისა და მასალების, მართვის ელექტრონული სისტემის გამოყენების უფრო ოპტიმალური გზების ძიება.

გამოფენაზე წარმოდგენილი ახალი მანქანები და აგრეგატები გამოირჩევა დიდი მწარმოებლურობითა და ეკონომიურობით. მ. ს. გორბაჩოვმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საჭიროა მეტი ყურადღება დაეთმოს არა მარტო ცალკეული აგრეგატების, არამედ იმ მოცული ხაზების შემუშავებას, რომლებიც სასურსათოს მოგვცემს დიდფუძტიანად გადავამუშაოთ სასოფლო-სამეურნეო ნედლეული, არ დავუშვათ მისი გაუფასურებელი დანაკარგები. სამინისტროებისა და უწყებების ხელმძღვანელებს წინადადება მიეცათ უფრო სწრაფად უზრუნველყონ ახალი ტექნიკის სერიული ათვისება, რათა „უკვე უახლოეს ჯადებში დაამაყოფილდეს მასზე შეკვეთები და განხორციელდეს ტექნიკური მომსახურება. „ეუნარეს ყოველისა საჭიროა გადამამუშავებელი და კვების საწარმოებისათვის, განსაკუთრებით მცირე და საშუალო სიმძლავრის საწარმოებისათვის, ნაკლებგაბარტანი მოწყობილობის გამოშვება ნედლეულის უშუალო წარმოების ადგილებში.

მ. ს. გორბაჩოვმა თქვა, რომ მანქანათმშენებლები დიდ ვალში არიან მოარეულებისა და კოოპერატორების წინაშე, რომლებსაც უაღრესად სჭირდებათ სათმედოთ ბითი ტექნიკა ყოველივე იმის გადასამუშავებლად, რასაც მოიწევენ მინდერებსა და ფერმებში, ბაღებსა და ბოსტნებში.

დასასრული გეგმების განხორციელების უეცლობელი პირობაა სსრ კავშირის მანქანათმშენებლობის სამინისტროების, სახაგრომრეწვის, სსრ კავშირის სახმომარაგებისა და სხვა უწყებების ერთობლივი, შეთანხმებული მუშაობა, რათა დროულად შესრულდეს შეკვეთები ტექნიკაზე ამა თარტო ახალი საწარმოებისათვის, არამედ იმათთვისაც, ვინც რეკონსტრუქციას ეწევა.

შეაჯამა რა ანზრთა გაბიარების შედეგები, მ. ს. გორბაჩოვმა აღნიშნა: მოწყობილობის უახლესი ნიმუშების ექსპოზიციის მთავარი მნიშვნელობა ის არის, რომ იგი ასახავს მანქანათმაშენებელი კომპლექსის გარდაქმნის პრაქტიკულ ნაბიჯებს, იმას, რომ აგროსამრეწველო კომპლექსის გადამამუშავებელი და კვების დარგების საჭიროებებს იგი მიუბრუნდა როგორც ამოცანას, რომლის გადადგმა შეუწყარებელია. საქმე ახლა ის არის, რომ რაც შეიძლება სწრაფად შევიქმნათ სამეფო ტექნიკური ბრესენი მთელი სასურსათო კომპლექსისათვის, XIX საკავშირო პარტიკონფერენციის მიერ დასახული ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი სოციალური ამოცანის გადაწყვეტისათვის.

გამოფენაზე ახსნა-განმარტებას იძლევიდნენ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, სსრ კავშირის სახაგრომრეწვის თავმჯდომარე ვ. ს. მურახოვსკი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ი. ს. ბელოუსოვი, სსრ კავშირის მინისტრები ი. ვ. კოკაშვილი, ლ. დ. რიბაუკე, ა. ს. სისკოვი და პ. ვ. ფინოგენოვი.

(სსდ „ სსრ „ ...)

... ს. გორბაჩოვისა და ფ. მიტერანის შეხვედრა

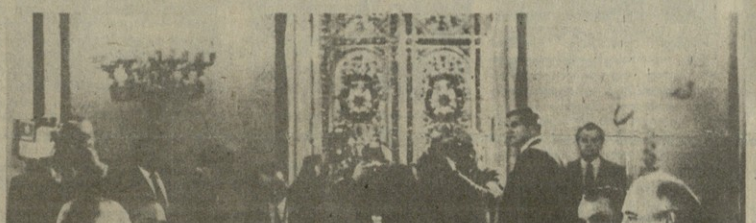

მოლაპარაკების დროს.

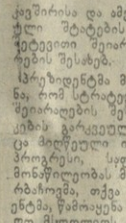

საკადრ-საკინფორმაციო ტელეფოტო.

26 ნოემბერს კრემლში გაიმართა მ. ს. გორბაჩოვისა და საფრანგეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტის ფ. მიტერანის შეხვედრა. ეს იყო ორი, ეკვე დიდი ხნის ისტორიკი ხელმძღვანელის ფართო, ინტენსიური და ამავე დროს ... საუბარი, რომელიც ... ურთიერთობის ... ...

... ...

მ. ს. გორბაჩოვისა და ფ. მიტერანის შეხვედრა

(დასასრული)

ბუენბრიეზი, დიდი ყურადღება დაეთმო საბჭოთა კავშირ-საფრანგეთის ორმხრივი ურთიერთობის საკითხებს. ისევე მხარეს ხაზგასმით აღინიშნა, რომ განვლილ წლებში უკვე მნიშვნელოვანი მარაგი-ნაკეთი შეიქმნა, მაგრამ არსებული შესაძლებლობანი, კერძოდ, ეკონომიკური ურთიერთობის სფეროში, ჯერ კიდევ სრულად არ გამოიყენება. საერთოდ, თქვა პრეზიდენტმა, მოვაგვაროთ უფრო აქტიური თანამშრომლობა, მეტი ვიმუშაოთ ერთად. განიხილეს ზოგიერთი ახალი იდეა, რომლებიც ეხება ეკონომიკურ ურთიერთობოქმედებას, თანამშრომლობას გარეშოს დაცვის სფეროში.

დთქვეს, რომ გაისად პარიზში მ. ს. გორბაჩოვის ვიზიტისათვის ყველა ამ და სხვა იდეებს მხარეები კონკრეტულად დაამშავებენ იმგვარად, რომ საბჭოთა კავშირ-საფრანგეთის შემდგომი უმაღლესი დონის შეხვედრა არა მარტო გახდეს ახალი საფეხური პოლიტიკური დიალოგის განვითარებაში, არამედ აღინიშნოს კიდევ ორი ქვეყნისა და ხალხის ურთიერთობის განვითარებაში მნიშვნელოვანი კონკრეტული ნაბიჯები.

საფრანგეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ილაპარაკა იმაზე, თუ როგორ ადიდებენ საფრანგეთში საფრანგეთის დიდი რევოლუციის ორასი წლისთავი. მ. ს. გორბაჩოვმა თქვა, რომ საბჭოთა კავშირში ამ თარიღს აგრეთვე ფართოდ, მასშტაბურად აღნიშნავენ. უფრთხილეს ყოველისა, ჩვენ გვიდა ჭერილი პატივი მივაოთ ამ რევოლუციის და როლს, რომელიც მან შეასრულა ჩვენი ცივილიზაციის ისტორიაში. და, რა თქმა უნდა, ვისაუბრებთ ამ შემთხვევითო, რათა ჩვენი პატივისცემა გამოვხატოთ ფრანგი ხალხისადმი, საფრანგეთისადმი.

შეხვედრის დასასრულ მ. ს. გორბაჩოვმა და ფ. მიტერანმა გაამოქვეს ქმაყოფილება მისი შინაარსის გამო და კვლავ დადასტურეს, რომ ორივე მხარე ღრმად არის დაინტერესებული ყოველმხრივ გაეფართოოოს საფრანგეთისა და საბჭოთა კავშირის თანამშრომლობის სფეროები.

• • •

მ. ს. გორბაჩოვისა და ფ. მიტერანის პირისპირ საუბარი ორ საათზე მეტ ხანს გრძელდებოდა. შემდგ მათ შეეერთდნენ მინისტრები — საფრანგეთის ოფიციალური დელეგაციის წევრები და მათი საბჭოთა კოლეგები.

საბჭოთა კავშირის მხრივ საუბარში მონაწილეობდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრები, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ე. ა. შევარდნაძე, სხვა ოფიციალური პირნი.

საფრანგეთის მხრივ საუბარში მონაწილეობდნენ სახელმწიფო მინისტრი, საგარეო საქმეთა მინისტრი რ. დიუმა, ფ. მიტერანის თანმხლები სხვა ოფიციალური პირნი.

აზრთა გაზიარების დროს, რომელიც მეგობრულ და სამუშაო ვითარებაში მიმდინარეობდა, შეაჯამეს საბჭოთა და საფრანგეთის შესაბამის მინისტრთა საუბრების შედეგები, რომლებიც მიმდინარეობდა მ. ს. გორბაჩოვისა და ფ. მიტერანის საუბრის ერთდროულად.

აღინიშნა, რომ ბოლო დროს გამოცოცხლდა პოლიტიკური დიალოგი ორ ქვეყნას შორის და აღსრულდა საერთო სურვილი, რომ იგი კონკრეტრული იყოს ევროპისა და მსოფლიო პოლიტიკის ძირითად პრობლემებს, რეგიონალური პრობლემებს და გადაჭრის კონკრეტულ ხელშეწყობაზე.

განაცხადეს, რომ ორმხრივ საგარეო-ეკონომიურ და მეცნიერულ-ტექნიკურ თანამშრომლობაში ბევრი გამოსაყენებელი რეზერვია, მაგრამ იმისათვის, რომ ისინი სამყოფ ეფექტიანად ამოქმედდნენ ორივე ქვეყნის სასარგებლოდ, საჭირო დინამიზმი, გამბედაობა და სიმტკიცე თანამშრომლობის სტრუქტურულ და ორგანიზაციულ ზრდის საქმეთა მინისტრი ე. ა. შევარდნაძე, სხვა ოფიციალური პირნი.

საფრანგეთის მხრივ საუბარში მონაწილეობდნენ სახელმწიფო მინისტრი, საგარეო საქმეთა მინისტრი რ. დიუმა, ფ. მიტერანის თანმხლები სხვა ოფიციალური პირნი.

აზრთა გაზიარების დროს, რომელიც მეგობრულ და სამუშაო ვითარებაში მიმდინარეობდა, შეაჯამეს საბჭოთა და საფრანგეთის შესაბამის მინისტრთა საუბრების შედეგები, რომლებიც მიმდინარეობდა მ. ს. გორბაჩოვისა და ფ. მიტერანის საუბრის ერთდროულად.

აღინიშნა, რომ ბოლო დროს გამოცოცხლდა პოლიტიკური დიალოგი ორ ქვეყანას შორის და აღსრულდა საერთო სურვილი, რომ იგი კონკრეტრული იყოს ევროპისა და მსოფლიო პოლიტიკის ძირითად პრობლემებს, რეგიონალური პრობლემებს და გადაჭრის კონკრეტულ ხელშეწყობაზე.

განაცხადეს, რომ ორმხრივ საგარეო-ეკონომიურ და მეცნიერულ-ტექნიკურ თანამშრომლობაში ბევრი გამოსაყენებელი რეზერვია, მაგრამ იმისათვის, რომ ისინი სამყოფ ეფექტიანად ამოქმედდნენ ორივე ქვეყნის სასარგებლოდ, საჭირო ენერგია, ინიციატივა და ენერგია.

ბუენბრიეზი, ასევე ხაზგასმით აღინიშნა, ეს ეხება ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების შესახებ მოლაპარაკების დაწყებას. ჯერ კიდევ არსებული პრობლემები, თანამოსაუბრეთა აზრით, შეიძლება გადაიჭრას.

ამასთან დაკავშირებით შეეხნენ იმ საკითხს, რომ საბჭოთა კავშირმა წამოაყენა წინადადება მოსკოვში გაიმართოს ჰუმანიტარული პრობლემებისადმი მიძღვნილი კონფერენციი. დასაგეთის ქვეყნების ხელმძღვანელებმა, თქვა ფ. მიტერანმა, განიხილეს ეს წინადადება. მიიჩნიეთ, რომ კონფერენცია შეიძლება მოეწყოს, მაგრამ ამისათვის საჭიროა, რომ საბჭოთა კავშირმა გადადგას დამატებითი ნაბიჯები ჰელსინკის სამლოო აქტის დებულებათა რეალიზაციის თვალსაზრისით იმ ნაწილში, რომელიც ეხება ადამიანის უფლებებს.

მ. ს. გორბაჩოვმა ამასთან დაკავშირებით განაცხადა, რომ საბჭოთა კავშირი ახლა განვითარების ახალ ეტაპზე იმყოფება. ჩვენ ვახორციელებთ ჩვენი საზოგადოების ღრმა დემოკრატიზაციას, პუბლიკაციას. ეს არის სოციალიზმის შემდგომი განვითარებისა და სრულყოფის მოთხოვნა. ბევრი რამ კეთდება ადამიანის უფლებების გამდიდრებისა და მათი რეალიზაციის უფრო მყარი გარანტიების შექმნის თვალსაზრისით. ამ ნაწილში ჩვენ პრეტენზიებს გვიყენებენ, მაგრამ ჩვენც ხომ შეგვიძლია მათი წაყენება. ფ. მიტერანი დაეთანხმა ამას. ამან თქვა, რომ მისი აზრით, დასავლეთში პიროვნების ინდივიდუალური უფლებების დარღვევ ბევრი რამ გაკეთდა. მაგრამ იმაში, რაც ეხება კოლექტიურ, სოციალურ უფლებებს, დასავლეთმა ჯერ კიდევ უნდა მიაღწიოს პროგრესს.

ჩვენ, შეაჯამა დისკუსიის ეს ნაწილი მ. ს. გორბაჩოვმა, არაფის არ ვეხვეევთ თავს ჩვენს მიერ წამოყენებულ პროგენტს. თუ დასავლეთის მხარეს ხელს არ აძლევს ეს ინიციატივა, ეს შეგვიძლია მოვიცადოთ მის რეალიზაციამდე. მოსკოვის კონფერენციაც მოეწყობა.

ფ. მიტერანმა პასუხად თქვა: ახლა ყველაზე მნიშვნელოვანია, რომ ორივე მხარე ერთმანეთს კეთილი ნების ნიშნებს აძლევდეს.

ჩვენი დიალოგი, შეაჯამა საუბრის შედეგი მ. ს. გორბაჩოვმა, ხანმოკლე, მაგრამ ნაყოფიერი იყო. ეფექტრობ, ჩვენ შეგვიძლია გამოვთქვათ კმაყოფილება გაწეული მუშაობითა და ჩვენი ორმხრივი ურთიერთობის თვალსაზრისით, ევროპისა და მსოფლიო პოლიტიკის საკითხებზე ურთიერთმოქმედების თვალსაზრისით. ამ დასკვნის მთლიანად დაეთანხმა პრეზიდენტი. მომავალ წელს, თქვა ფ. მიტერანმა, საფრანგეთი სახალოო მიიღებს ოფიციალურ ვიზიტად საბჭოთა ხელმძღვანელს.

(საკდსი).

ფ. ს. გორბაჩოვისა და ფ. მიტერანის დასკვნითი შეხვედრა

28 ნოემბერს კრემლში გამართა მ. ს. გორბაჩოვისა და მოსკოვში სამუშაო ვიზიტად მყოფი საფრანგეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტის ფ. მიტერანის დასკვნითი შეხვედრა.

ფართო პლანით შეაჯამეს 25 ნოემბერს პირისპირ შეხვედრის, ორი დელეგაციის მოლაპარაკებისა და არაოფიციალურ საღილზე გაგრძელებული განხილვის შედეგები. ორივე მხარემ გამოთქვა ღრმა კმაყოფილება მრავალი საკითხის გამო ურთიერთობოქმედების, საერთაშორისო საქმეებზე და ორმხრივი ურთიერთობის კონკრეტულ მხარეებზე გამართული დისკუსიების გამო.

ეს საუბრის დროს განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ევროპას, „საერთო-ევროპული სახლის“ შენებლობის პროექტს, რომელიც წამოაყენა მ. ს. გორბაჩოვმა. ამ პროექტს პრეზიდენტმა ფ. მიტერანმა დიადი იდეა უწოდა. თუ კაცს აქვს წარმოსახვის უნარი, იფიტელექტუალური გამბედულება, თქვა პრეზიდენტმა, იდეალი წარმოსადგენი ევროპის კონტინენტი, ამ კონტინენტზე მდებარე ყველა ქვეყანა, როგორც იმ ახალი ურთიერთობით დაკავშირებული ახალი ერთობა, რომლის ფარგლებშიც ყველა ინარჩუნებს თავისთავადობას, მაგრამ ყველა თანამშრომლობს ერთნაირი მიზნების განსახორციელებლად. პირადად მე, თქვა ფ. მიტერანმა, ამ იდეის რეალიზაციი უპირველეს ამოცანად მიმაჩნია, ბოლოს და ბოლოს, ევროპის კულტურულ, სულიერი ერთობა რეალობაა, რომელიც შეიძლება და კიდეც უნდა გადაიქცეს პოლიტიკად.

მ. ს. გორბაჩოვმა, განმარტა რა თავისი ფიქრები, რომელთა შედეგი „საერთოევროპული სახლის“ იდეის წამოყენება, თქვა: ყველა მნიშვნელოვანი ევროპის ეროვნული ცივილიზაციის მსმენაბით. ჯერჯერობით ამის უნარი აკლია აღმოსავლეთსაც, დასავლეთსაც. ჩვენი ნაგდაქმნის გამოცდილება ცხადყოფს: სანამ არ მოხდება შემობრუნება გონებაში, მოძრაობა პოლიტიკაში, პრაქტიკაში არ იქნება. პრაქტიკული საკითხების გადაწყვეტა წაიწყდება კონკიტტულ რი პრობლემების გადაუჭიელობას.

ახალი საერთო ევროპული პრობლემებისა და გადაწყვეტების ძიება, თქვა შემდეგ მ. ს. გორბაჩოვმა, უნდა წარმოებდეს იმგვარად, რომ სტიმულს აძლევდეს არა ცალკეული რეგიონების, ეკონომიკური ან პოლიტიკური წარმონაქმნების დაბუნებას, არამედ მათ პროგრესულ ინტეგრაციას, იქ, რა თქმა უნდა, სადაც ეს შესაძლებელია.

ორივე მხარემ განაცხადა, რომ მტკიცედ აქვთ დადაწყვეტილი ხელი მეუწყონ ვინის შეხვედრის

წამალეგებისა და თვალსახვევისათვის — პასუხისგებაში

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო დადგენილება სახელმწიფო დისციპლინის განმტკიცებისათვის, თვალსახვევის, დეტალებებისა და წამალებების აღმოფხვრისათვის პარტიის უყარლის რაიონის არადამაკმაყოფილებელი მუშაობის შესახებ.

დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ პარტიის უყარლის რაიკომმა, რაიონის საბჭოთა, სამეურნეო და სამართალდაცვითმა ორგანოებმა და მათმა ხელმძღვანელებმა საჭირო დასკვნები არ გამოტანეს შრომითის კოლექტივებში, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში, სხვა საწარმოებში, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში ჯერჯერობა სახელმწიფო დისციპლინის უზრუნველყოფის შესახებ პარტიის სადირექტივო მითითებებდან. მათ უგულებელყვეს მოთხოვნები, რომ ღონისძიებები წამალებები და თვალსახვევი საგებგმო დავალების შესრულებაში, სახლობო ღოვლათის დატაცება, რომ უნდა გაძლიერდეს ბრძოლა სხვადასხვაგვარი ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ.

ამის შედეგად, ნათქვამია დადგენილებაში, საქმის ფაქტობრივი მდგომარეობის დაბინძნჯების, უკანონო ხერხებით მისი შეღამაზების პრაქტიკა რაიონში. ფართოდ გავრცელდა. მეტ წილ შეთხვევებში ამას საფუძვლად ედო თანამებრის პირთა ბოროტებული ნებაყოფლობა, ამ საფუძველად ედო ერთ ეროვნებად, მაგრამ ჩვენც ხომ შეგვიძლია მათი წაყენება. ფ. მიტერანი დაეთანხმა ამას. ამან თქვა, რომ მისი აზრით, დასავლეთში პიროვნების ინდივიდუალური უფლებების დარღვევ ბევრი რამ გაკეთდა. მაგრამ იმაში, რაც ეხება კოლექტიურ, სოციალურ უფლებებს, დასავლეთმა ჯერ კიდევ უნდა მიაღწიოს პროგრესს.

ჩვენ, შეაჯამა დისკუსიის ეს ნაწილი მ. ს. გორბაჩოვმა, არაფის არ ვეხვეევთ თავს ჩვენს მიერ წამოყენებულ პროგენტს. თუ დასავლეთის მხარეს ხელს არ აძლევს ეს ინიციატივა, ეს შეგვიძლია მოვიცადოთ მის რეალიზაციამდე. მოსკოვის კონფერენციაც მოეწყობა.

ფ. მიტერანმა პასუხად თქვა: ახლა ყველაზე მნიშვნელოვანია, რომ ორივე მხარე ერთმანეთს კეთილი ნების ნიშნებს აძლევდეს.

ჩვენი დიალოგი, შეაჯამა საუბრის შედეგი მ. ს. გორბაჩოვმა, ხანმოკლე, მაგრამ ნაყოფიერი იყო. ეფექტრობ, ჩვენ შეგვიძლია გამოვთქვათ კმაყოფილება გაწეული მუშაობითა და ჩვენი ორმხრივი ურთიერთობის თვალსაზრისით, ევროპისა და მსოფლიო პოლიტიკის საკითხებზე ურთიერთმოქმედების თვალსაზრისით. ამ დასკვნის მთლიანად დაეთანხმა პრეზიდენტი. მომავალ წელს, თქვა ფ. მიტერანმა, საფრანგეთი სახალოო მიიღებს ოფიციალურ ვიზიტად საბჭოთა ხელმძღვანელს.

(საკდსი).

პრეზიდენტის ვიზიტი: დღე მეორე

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მ. ს. გორბაჩოვის მოწვეულთ ჩვენს ქვეყანაში სამუშაო ვიზიტად მყოფი საფრანგეთის პრეზიდენტი ფ. მიტერანი 26 ნოემბერს მოსკოვიდან ბაიკონურის კოსმოდრომზე გაემგზავრა.

ეროოპორტში იგი გაცილეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრები კანდიდატი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ს. ბ. ალიევი, ეროფლოტის ავიაკომპანიის პირველმა მოადგილე ა. ი. ალიანოვა და სხვა ოფიციალური პირები.

საფრანგეთის პრეზიდენტთან ერთად ბაიკონურის კოსმოდრომზე გაემგზავრა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ე. ა. შევარდნაძე.

(საკდსი).

ჩრდილი არ მიადგეს განაზრახს

დარწმუნებული ვარ, სულაც არ გადავაჭარბებ, თუ ვიტყვი, რომ მთელი ჩვენი ხალხი ერთსულოვნად უჭერს მხარს ჩვენში დემოკრატიული ფორდის დაარსებას, დიდი და პატარა უყოყმანოდ გამოხატავს მზადყოფნას, შეძლებისდაგვარად შეგატოს მის დაფუძნებასა და აღმავლობას თავისი წვლილი.

ჭეშმარიტად დიდ, საშვილიშვილო საქმეს. ეყრება საძირკველი!

სხვებთან ერთად მეც ფდიდესი ინტერესით ვეკინი მასალებს, რომლებიც სისტემატურად ქვეყნდება გაზეთ „კომუნისტში“ რუბრიკით „დემოკრატია: ერთი შეილი?...“ ამ წერილებში, ბამოხმატურებში ჩვენი იმედი და სასოებაა, ჩვენი ტკივილი და სიხარული.

ოღონდ ახლა ერთი რამ მინდა ვთქვა უწინარესად: რამდენადაც ძალალი და წმინდაა მიზანი, იმდენად მეტი სიდინჯე და პასუხისმგებლობა სჭირდება მასზე მსჯელობას, მასზე ზრუნვასა, რათა დაფფიქრებლად ნათქვამმა, თუნდაც ერთმა უადგილო სიტყვამ ჩრდილი არ მიაყენოს განაზრახს.

მე კი მგონია, რომ, სამწუხაროდ, ურეალური შესაძლებლობანი საამინოდ, რომ ეუკეოუ ორიენტაცია კონკრეტული საბოლოო შედეგების მისაღებად, თანამშრომლობაში იმ სამუშაოების ხვედრითი წილის გაზიდვაზედ, რომლებიც მოიცავენ „მეცნიერება-ტექნიკა-წარმოება-გასაღების“ მთელ ციკლს.

ბოლოს, ეროფლოტი ამასთან დაკავშირებით, რომ სსრ კავშირის საგარეო-ეკონომიკურმა ბანკმა და საფრანგეთის ბანკების ჯგუფმა ხელი მოაწერეს ოქმს ბანზრახვათა შესახებ, რომელიც შეიცავს ფინანსური თანამშრომლობის ფორმების განვითარების შესახებ მორიგებას, აგრეთვე სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „ფერალლიათონდამუშავებასა“ და საფრანგეთის ფირმა „პეშინეს“ შორის ხელშეკრულებას, რომელიც ითვალისწინებს ალუმინის ფოლგის საფუძველზე [illegible] მასალების წარმოებას [illegible] ბლეი-ეს [illegible] ბა გამოთქვეს ფრანგმა [illegible] პარლამენტი [illegible] ეს [illegible] ეს [illegible] ეს

სიტყვა დინჯი გვინდა, გადაწყვეტილება – ბრძნული

პასუხისმგებლობა ერის წინაშე

გიგა ლორთქიფანიძე,

საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, საქართველოს თეატრალურ მოღვაწეთა კავშირის თავმჯდომარე

თქვენ კარგად იცით, რომ ბალკანეთის ნახევარკუნძულზე ომი დადგენილია ერის ბედი. ეს ომი ეხება ჩვენ ყველას. ეხება ჩვენ ყველა ადამიანს, ეხება ჩვენ ყველა ერს. ეხება ჩვენ ყველა ეროვნებას. ეხება ჩვენ ყველა ენას. ეხება ჩვენ ყველა ეკლესიას. ეხება ჩვენ ყველა ეროვნულ ტრადიციას. ეხება ჩვენ ყველა ეროვნულ ფასეულობას. ეხება ჩვენ ყველა ეროვნულ ინტერესს

რომ თქვან: „რა ხელმა ააგო!..“

ქვაყოფილია ნოდარ მგალობლიშვილი — საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის თავმჯდომარე, ყველაფერი კარგად დამთავრდაო, — ამბობს.

მთელ კვირას მასპინძლობდა თბილისში მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის სახელგანოქმოსენ ხუროთმოძღვრებს — არქიტექტურის I ბიენალეს მონაწილეთა. და ახლა, როდესაც ეს თავყრილობა დამთავრდა, მასპინძელს შეუძლია გვესაუბროს მის შედეგებზე, მოსალოდნელ პერსპექტივებზე გაგვაგებინოს შეძლებისდაგვარად.

—არქიტექტურის I ბიენალე საქართველოში, — მოამბობს ნოდარ მგალობლიშვილი, — ჩვენი კავშირის ინიციატივით გაიმართა. რომ არაფერი ეთქვათ მოკავშირე რესპუბლიკებზე, საზღვარგარეთის ქვეყნებმა დიდი ინტერესი გამოიჩინეს ბიენალისადმი. მოგზაურნები, არქიტექტორები, საერთოდ, ძალზე მოუელელი ხალხია, მაგრამ ამჯერად ხალისით ჩამოვიდნენ თბილისში. ჩვენი სტუმრები იყვნენ ამერიკის შეერთებული შტატების, საფრანგეთის, იტალიის, საბერძნეთის, კვიპროსის, დასავლეთ გერმანიის, ჩეხოსლოვაკიის, მალტის და სხვა ქვეყნების, ფრეთვე, საბჭოთა კავშირის — მოსკოვის (სსრ კავშირის არქიტექტორთა კავშირის 5 მდივნიდან — 4) ლენინგრადის, მინსკის, კიევის და შუა აზიის რესპუბლიკების თვალსაჩინო ხუროთმოძღვრები...

ჩემი აზრით, აუცილებელი იყო ამგვარი ღონისძიება. რა დასამალია, რომ ჩვენი არქიტექტორების უმრავლესობა მოწყვეტილია ინფორმაციას მსოფლიო არქიტექტურის მიღწევებზე. სტუმრებმა ჩამოიტანეს გამოფენები, „გვიჩვენეს სლაიდები, ჩვენც ვიჩვენეთ ჩვენი მიღწევები, ზოგი რამ მოვიწონეთ, ზოგიც იმით მოეწონათ, და, ასე ურთიერთგაგებით ჩაიარა ამ ერთმა კვირამ...

— მაინც, რა მიზანი ჰქონდა ჩვენთვის ბიენალეს?

— უცხოთისა თუ საბჭოთა არქიტექტორებისათვის ვეფიდოდა ბიენალე. ეგვიდოდა ახალგაზრდა არქიტექტორები გასცნობოდნენ უცხოელთა წარმატებებს, ამასთან, გვსურდა ბიენალე არ დამსგავსებოდა ჩვეულებრივ სარეიმო შეკრებას, საქმიანი ყოფილიყო მისი ყოველი დღე...

— თუ გამართლდა ეს სურვილი?

— სავსებით, ბიენალეს დღეებში უშუალო კონტაქტები დამყარდა უცხოთის ცნობილ ფირმებთან. მაგალითად, საბერძნეთის ფირმის წარმომადგენლები შეხვედნენ რესპუბლიკის თავარობის წარმომადგენლებს, საქართველოშინის თავმჯდომარეს ოსიეს ხარატაშვილს... დაიდო ხელშეკრულება, რომლის თანახმადაც ბერძნები გვთავაზობენ ერთი სანიმუშო სოფელი — 100 სახლის აშენებას, ბატონმა ოსიებმა შემჰვედრი წინადადება შესთავაზა სტუმრებს — გაეკეთებინა მუშები — კეალიფიციური ხალხი, რომლებიც მაღალ დონეზე განახორციელებენ ამ პროექტებს...

— იმედია, ეროვნული სტილი არ დაირღვევა...

— არაფითარ შემთხვევაში... ასევე, ფრანგებმა შემოგთავაზეს შეექმნათ ჯგუფი სტიდენტი ახალგაზრდებისაგან, რომლებიც საერთაშორისო შეკეთებს შესასრულებენ... საგულისხმოა, რომ გარდაქმნამ და დემოკრატიამ ჩვენზე მოახდინა კეთილი გავლენა, და უკვე შეგვიძლია პირდაპირ, მოსკოველს ჩაურევლად დავამყაროთ კავშირი უცხოელ კოლეგებთან. აქვე, ამ შეკრებზე გადაწყდა, რომ გაისად თბილისში გაიმართოს ახალგაზრდა არქიტექტორთა საერთაშორისო სიმპოზიუმი, რომელიც ქალაქის დაპროექტების პრობლემებს შეეხება.

— რამდენადაც ვიცით, ბიენალეს დღეებში ბევრი სიმტკიცენი, მნიშვნელოვანი ღონისძიებაც გაიმართა...

— მაგ... ბიენალეს პროგრამაში იყო არქიტექტურული გამოფენა-კონკურსი, არქიტექტურული თემატიკისადმი მიძღვნილი ფოტომასალის გამოფენა-კონკურსი, უცხოელი არქიტექტორების: მარგიტ ბოფინგერის (გფრ), რიჩარდ ინგლანდის (მალტა), ოფსტეს დახბერგის (შვეიცარია), სოტირის [illegible] დოპულოს (საბერძნეთი), ალეკსანდრე დასის (იტალია), მარკოს ხარგელის (კვიპროსი) პერსონალური გამოფენები და ა. შ.

ბევრი დაუვიწყარი წუთი გვქონდა, მაგალითად: თვალწინ მიდგას ალეკსანდროვი რიჩარდ ინგლანდი — მსოფლიოში აღიარებული ხუროთმოძღვარი, რომელიც ჩვენმა პატარებმა — არქიტექტორთა კავშირთან არსებული ახალგაზრდა არქიტექტორთა სკოლის მსმენელებმა უცხოელ არქიტექტორთა ნაგმეშრეთან გამოფენაზე გამარჯვებულად ცნეს და სპეციალური პრიზი მიართვეს. — რა პრიზები არ მომიღია, მაგრამ ეს ყველას მირჩევნიაო, — ხმაათრთოლებელი ამბობდა ინგლანდი.

საინტერესო ნამუშევრები გამოავლინა ოფიციალურმა კონკურსებმა. მაგალითად, კონკურსში „არქიტექტურული ნაწარმოების რეალიზაცია და პროექტი“ სამი „ბრან პრი“ გავეცეთ. ერთი მიიღო ქართულმა ჯგუფმა ლეონიძის ქუჩის რეკონსტრუქციისთვის, მეორე — ქართულ-ამერიკულმა, ხოლო მესამე მოსკოვის ჯგუფმა. გარდა ამისა, გავეცეთ 10 პრემია და სასატო დიპლომები...

—ბატონო ნოდარ, იმედია, ბიენალე დამკვიდრდება, არა?

— ჩვენც გვაკვს ამის იმედი. ისე, რა დასამალია და, ორ წელიწადში ეოტა ძნელია მისი ტექნიკური მხარეების მოგვარება, „ყველაფერი ფულთან არის დაკავშირებული, ეს კი, ზოგისეულებთ, ჯირს... არ ეიკი, იქნებ ტრიენალე დავამკვიდროთ... ფაქტია, რომ ამგვარი შეხვედრები აუცილებელია.

• • •

რა თქმა უნდა, ამგვარი შეხვედრები აუცილებელია, აუცილებელია უპირველესად, ჩვენთვის, რათა ამალდეს თანამედროვე ეროვნული არქიტექტურის დონე, სულ უფრო ხშირად გვესმოდეს: „რა ფანტაზიაა, რა ხელმა აააგო!“ ამისათვის კი ღირს ბიენალეს დამკვიდრება.

ვილენ მარდალეიშვილი.

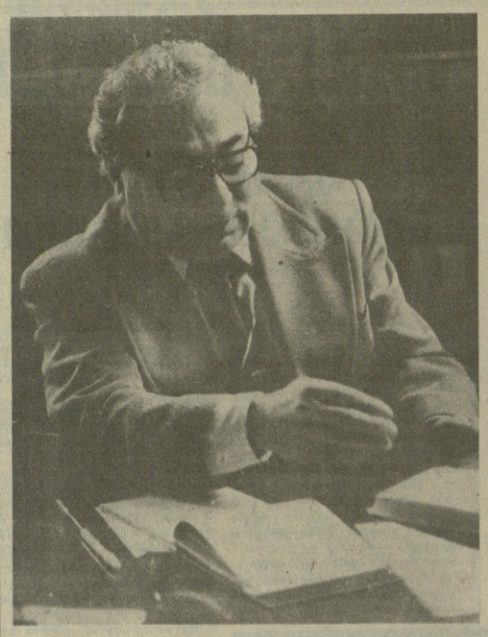

მეგობრის, ქართველი ხალოვნების

მართლაც რომ „წუთია წუთის ქვეყანა, წუთის წუთობით იწვება, ზოგი ლხინსა, თამაშსა, ზოგი უცაცხლოდ იწვება“...

სწორედ რომ დაიწვა და დაფერფლა ჩვენთვის ყველასთვის საყვარელი და მარად დაუვიწყარი გიორგი ბედნიერიშვილი ძმობასა და მეგობრობაში, ხალხისა და ქვეყნის სამსახურში...

ბოლო დროს, თურმე, ხშირად წერდა თავისთვის, იწერდა, ინიშნავდა და, თითქოს წინასწარძნობაოო, ისე ეკითხულობთ ახლა სიცოცხლის უკანასკნელ დღეს დაწერილ რამდენიმე სტრიქონს: „როგორ გიიხსნა, გათავისუფლდა ყოველივე. ვაი, რომ, დრო აღარ მყოფნის, შეძლებისდაგვარად, ქაღალდზე გადავიტანო ეს მოვლენები“...

გიორგი ბედნიერიშვილი თითქმის ათი წელიწადი თავკაცობდა „ომოწინსტის“ კოლეგიას — რედაქტორობდა რესპუბლიკის უპირველეს ეროვნულ გაზეთს, და ჩვენ, კოლეგისტელები ყოველ წუთს ეგრძნობდით: გვერდით გვედგა ბეშმარიტი კომუნისტი და მამულიშვილი, ღრმად განსწავლული პროფესიონალი და საქმიანი საკითხებზე მოაზროვნე მართალი პუბლიცისტი.

ყოველივე ამას ჩვენი ბეჭდვიფურცლები შეშინაარსებენ, ქართული პრესის ისტორიის საკუთრად იქცევა, მაგრამ ბევრი მადლცხებული გიორგი, კაცობრიობა, ჩვენთან— „ომოწინსტის“ კოლეგიანი ტოვებს დიდ, სავსე ბუნების სიხარულ, შეუქს, რომელსაც უშრეტელ გვიწყლიდებდა ხოლმე.

სიკეთეში დაიბარეს, ისე დაბარეს, სამყაროს არავინ ეშინოდეთ. პირიქით კი ბევრნი ყოფილა... ასეთ დროსაც ეშინიან ინტელიგენტად და ბრძენ პიროვნებად ჩრეხოდეს ხალხ. ამ სიცოცხლეს გრძნობა მაინ ერთი საუკეთესო თვისება კაცობრ. ... ...